

Коли тебе розуміють

23 вересня в ЗДІА пройшла Всеукраїнська науково-практична конференція “Толерантність у контексті міжрелігійних відносин”. Її співорганізаторами виступили державні установи, а саме Держдепартамент у справах релігій міністерства юстиції України та Запорізька державна обласна адміністрація, наукові установи, наприклад, відділення релігієзнавства інституту філософії ім. Г. С. Сковороди Національної академії наук України, громадські організації тощо.

Проблема толерантності — це проблема нетерпимості, ідеологічного протистояння, воєн, що вирують на планеті. У 1995 році 185 держав прийняли Декларацію принципів толерантності. В сучасній Україні Конституція гарантує та надійно захищає права людини і основні свободи, в тому числі й релігійну. Розвиток демократії в Україні нерозривно пов'язаний із зростанням духовності людини, відродженням історичних цінностей українського народу, в тому числі

й морально-релігійних. Запорізький регіон в цьому плані стабільний, завдяки виваженій, послідовній та чіткій діяльності Запорізької облдержадміністрації, що сприяє формуванню культури толерантності.

Наука та релігія вбачають сутність людини в її духовності, - розповідає завідувач кафедри філософії інженерної академії Віктор Степанович Калюжний, — генезис якої пов'язаний з релігійним та

природничо-науковим підходом. У духовності людини дві сторони: естетична та теоретична. Остання, втілена в техніку, наша біда, бо призводить до глобальних проблем, зокрема, екологічних. Саме теоретизм, втілений в техніку, витісняє гуманістичні цінності.

Нещодавно наша кафедра провела соціопитування серед студентів ЗДІА, МАУП, ЗІЕІТу, Запорізького біблійного коледжу (ЗБК), намагаючись проаналізувати духовний світ студентів, виявити їх ціннісну орієнтацію.

Яка ж кількість віруючих, релігійних студентів? Серед респондентів

світських вузів — шістдесят п'ять процентів, серед студентів ЗБК сто процентів. Але, як показує дійсність, насправді релігійними є лише три проценти студентів. По конфесіям розподілення таке: вісімдесят вісім процентів християн, півтора мусульман та дев'ять процентів належать до модерністських релігій.

Студенти також висловили свою думку щодо причин екстремізму. На перше місце виходять політичні, економічні та психологічні фактори. А двадцять один процент опитаних висловилися щодо відсутності толерантності у відносинах між людьми.

Невід'ємною частиною релігійної свідомості є поняття священного, для студентів світських ВНЗ це Бог, сім'я, любов, батьки, життя, віра, церков, душа, справедливість, а також мир, Батьківщина, мораль та ін. Для студентів ЗБК це поняття Бог та виконання його заповідей, любов до ближнього.

Таким чином, сьогодні значна частина студентської молоді поділяє релігійні цінності, намагається їм слідувати, вважаючи їх основою духовності особистості. Широке коло студентства відносить себе до атеїстів з орієнтацією на прагматичні цінності. Крім того, є ще й третій прошарок: молоді люди, психологічно готові до віри в “нових пророків”, кумирів, гуру. Саме вони потребують уваги з боку педагогів, батьків, студентських молодіжних організацій. Бо потреба в толерантності як умові демократичного суспільства є необхідною складовою розвитку українського народу.

Козацька колиска

Засідання Політичного клубу ЗДІА у жовтні було присвячене Дню українського козацтва.

Козацтво до сьогодні залишається одним з найбільш важливих символів України. Національна символіка — це окрема сфера, в якій відбуваються переробка та осмислення історичного досвіду нації, яка відрізняє націю від інших спільнот, створюючи ґрунт для самопізнання, осмислення власної унікальності й розвитку почуття національної свідомості та аутентичності. З цього боку, образ козака — високодуховний, культурно значущий

персонаж — виражає ідею історичної місії українців, вказує на місце українського етносу в світовій історії та означає цінність його культурних здобутків. Символізація козацтва виражає ідеї свободи і відповідного соціального ус-ткою. Цей образ вплинув на весь по-дальший розвиток соціокультурних стереотипів в Україні, і тепер є первісним виміром внутрішньої свободи людини. Тепер це — культурна універсалія. Вік козаччини — “золотий вік” нашої історії, часу, коли всі сторони життя народу виявлялися найяскравіше.

Взагалі, символічні аспекти української національної культури є її невід'ємною частиною. Козацтво як символ свободи вміщує в собі розвиток найвагоміших сфер культури України, лежить в основі світогляду людей.

Цікаво, що козацтво як символ асоціюється з іншим архетипом — “українським полем”. Цей символ має землеробське “коріння”. Для нашого народу взагалі характерне пізнання Всесвіту через призму природи.

Образ поля розуміється як необхідна складова оточуючого середовища, в якому розвивається національна культура. Він впливає на риси національного характеру, соціальні відносини, духовність. Саме поле, степ — місце, де народилась, царювала козацька воля”.

Символіка як феномен національної культури викликає багато думок. Тому під час наступних зустрічей гості Політичного клубу ще не раз торкнуться цього питання. Адже символи — це код, який відкриває шлях до розуміння культури, духовного надбання нації.

Єфанова О. Г.

Трошки загадкової історії

Мода в літературі чи не вимогливіша, ніж у світі вишуканого одягу. Зараз на перший план в творчості європейських та американських авторів виступив так званий "історичний детектив". Жанр, що дозволяє відкрити читачеві невідомі до цього часу факти і теорії та назавжди причарувати його історичними таємницями.

З 1955 року Асоціація детективних письменників Великобританії Crime Writers Association (CWA) починає присуджувати нагороди за кращий роман року. Спершу названа Crossed Red Herings, зараз ця премія відома як Золотий кинжал. Пізніше до нього додали Срібний, а в 1986 році відомий ювелір Картьє спонсорував нову премію — Діамантовий

кинжал, який вручають авторам, що зробили найбільший внесок до англійської детективної літератури. В останні роки популярність жанру саме історичного детективу спонукала британців створити "Історичний кинжал Елліс Пітерс", до якого додається 3000 фунтів стерлінгів грошової винагороди — гарний стимул для письменників, що спонукає до подальшого історичного пошуку.

Бібліотечний фонд ЗДІА швидко поповнюється новими виданнями. І якщо ви також мрієте "читати" картини, розшифрувати сховане між рядками загадкових манускриптів, слухати таємну музику архітектурних шедеврів — завітайте до художнього абонементу та замовте книги... от хоча б, зірки французької літератури Єві Прюдом. Її "Заповіт Тиціана" перенесе вас до середньовічної Венеції, де серед лабіринту каналів та островів шукають

вбивцю Маріетта, дочка не менш відомого, ніж Тиціан, художника Тінторетто, та її друзі, лікар П'єр та юрист Вергілій. Вбивцю, якого останнім бачив Тиціан, в чому він і сповідається випадковим знайомим Вергілію та П'єру. Геній Тиціана відтворив сцену вбивства на одному з сотень своїх полотен, і тепер, блукаючи зачумленим містом, трійця друзів розслідує загадку, бо це і було заповітом Тиціана.

Відверто кажучи, коли остання сторінка книги залишається прочитаною, мимохідь здригаєшся, надто вже великий контраст являє собою красиве, але спустошене чумою італійське місто-держава, де кожен будинок — пастка, але де мешканці знаходять сили до протистояння хворобі, продовжуючи торгувати, будувати та... замовляти картини.

Таємниці іншого митця — Ієроніма Босха — розгадає головний герой роману "Сад утіх" Петера Демпфа. Реставратора Міхаеля Кайє запросили врятувати триптих під однойменною назвою, який мало не знищив напівбожевільний католицький

священик. Крок за кроком триптих дозволяє реставратору "прочитати" себе, відкривши загадку, яку Босх вважав схованою навично.

"Примарні фантазії", "казкові видіння", "диявольські жахи" - ось лише деякі з висловлювань дослідників, які намагалися змалювати художній світ Босха.

Як кажуть, Босх, що народився близько 1450 р. в Герцогенбуші, належав до якоїсь таємної спілки чи секти. Архіваріус, що склав опис картин для Филипа II Іспанського, характеризував босхівський "Сад утіх" як твір, який часто називають культовою "іконою" згаданої таємної секти, - "una pintura de la va riedad del mundo" ("картину, що зображує різноманітність світу").

Попри всю свою недостатність, ця характеристика може слугувати як відправна точка для вивчення творчості Босха, головною тематикою якої було прагнення людини осягнути світ, в якому ми живемо, надто часто загадковий, суворий, де всі ми приречені на страждання.

Ієн Пірс давно завоював прихильність читачів. Його новий роман "Перст, що вказує" збирає компанію відомих середньовічних англійських вчених, Бойля, Локка, Бейкона... Оксфорд, який в наш час став символом порядку та респектабельності, колись спостерігав криваві вбивства, нетерпимість до розкутих та самостійних молодих жінок та варварські досліди на тваринах, які провадили, аби підтвердити істини, що навіть першокласнику здаються прозорими, як скло.

Чотири рукописи, чотири погляди на вбивство декану університету. Що ж сталося? Дізнайтеся з свідочств, які водночас доповнюють картину та заперечують одне одне...

І нарешті, винні у найкривавіших злочинах зачинщики найтонкіших та найзаплутаніших інтриг, постають перед нами на бархатних подушечках дорожочності... Діаманти, сапфіри, ізумруди ... Кетрін Стерн палко закохана в історію прикраси, що колись полонила серце Єлизавети Англійської. А ви дізнаєтесь про це з книги Тобіаса Хіла "Пристрасть до каменів".

І усі ці таємниці та головоломки — на полицях художнього абонементу бібліотеки ЗДІА. Чекаємо на детективів!

Семенюк Т. К.,
заступник директора бібліотеки ЗДІА